

ner, der altsaa ikke kan bære Driften og Forrentningen, medmindre Taksterne forhøjes, medens Publikum i de Egne, hvor Staten har anlagt Baner, kører paa de gamle Takster. Jeg synes, det er ikke helt rigtigt, at man i den Henseende stiller de Egne, der har Statsbaner, saa meget gunstigere, og jeg henstiller derfor til den højtærede Minister nærmere at overveje dette Forhold. Jeg har vel hørt, at den højtærede Minister har sat sig meget bestemt imod at gaa til en Forhøjelse af Taksterne, og der er jo nogle, der slet ikke vil have Taksterne forhøjet i Fremtiden. Det interesserede mig i Forgaars at høre den Uoverensstemmelse, der var til Stede mellem det radikale Partis Ordfører, det ærede Medlem fra Fredensborg (Moesgaard-Kjeldsen), og det ærede Medlem fra Kerteminde (Eduard Larsen). Det ærede Medlem fra Kerteminde holdt paa Banernes kulturelle Betydning, medens Ordføreren for de Radikale dog ikke havde noget imod, at man, om ikke under den nuværende Situation saa dog i Fremtiden, stiledede efter, at Statsbanerne skulde nogenlunde forrente sig.

Endelig vil jeg henlede den højtærede Ministers Opmærksomhed paa et Forhold vedrørende de Privatbaneanlæg, som vil blive en Følge af de foreliggende Lovforslag, hyad enten de vedtages i deres fulde Udstrækning eller ej. Det har altid forekommet mig urimeligt, at de By- og Landkommuner, der tegner betydelige Summer for at faa et Privatbaneanlæg, er helt ude af Spillet, indtil den Dag kommer, da Banen skal være fiks og færdig. Der er noget, der hedder Koncessionshavere, det er Mennesker, som er traadt sammen, og som er mere eller mindre personligt interesserede i, at der kommer en Bane og bliver Stationer paa de og de Steder. De søger at faa tegnet Bidrag, Aktier, og derefter søger de at faa Koncession, og den beholder de, og saa vedtager de alle de Udgifter, som skal vedtages, og det er mange. Jeg er vis paa, at hvis Kommunerne selv paa et meget tidligt Stadium var konstituerede med en Bestyrelse, vilde Baneanlægene ikke blive nær saa kostbare, som de bliver derved, at de saakaldte Koncessionshavere gaar forud for den Bestyrelse, der senere vælges, naar Banen en Gang er overgivet til Aktionærerne, som er dem, der egentlig har Ansvaret for Banens Drift. Jeg henstiller til den højtærede Minister, om det ikke var et rimeligt Forlangende, at Aktionærerne, naar der er Tale om Privatbane-

drift, skal have Lov at vælge Bestyrelsen, og at det er denne Bestyrelse, der paa Aktionærernes Vegne søger at faa Koncession, i Stedet for, at det, som det nu ofte er Tilfældet, er Mænd udenfor Aktionærernes Kreds, som efter min Mening ikke har den rette Myndighed til at handle paa Aktionærernes Vegne.

Til disse Bemærkninger skal jeg indskrænke mig, da jeg gerne vil yde mit Bidrag til, at vi kan tilendebringe denne første Behandling i Dag og faa Sagen henvist til et Udvalg. Jeg beder det eventuelle Udvalg nøje overveje Landets finansielle Stilling og nøje overveje, hvilken Beskæring der uden Skade for Samfundsinteresser kan foretages i de Forslag, her foreligger. Det gaar ikke an at anlægge Baner med den nuværende Tilstand for Øje, thi det er klart, at naar Krigen er forbi, vil Banerne ikke blive saa overtrafikerede, som de er for Øjeblikket, og jeg henstiller derfor at spare, hvad der kan spares. Naar der er Tale om Anlæg af Jernbaner, er Ordet Sparsommelighed ikke et Udtryk, man holder meget af at høre, men jeg synes, at Ordet Sparsommelighed heller ikke i Forbindelse med denne Sag skal gaa ud af Ordbogen for danske Rigsdagsmænd, og derfor vil jeg som et Medlem, der ikke er lokalt interesseret i disse Spørgsmaal, have Lov til at anmode om, at der udvises den tilbørlige Økonomi i dette Forhold.

Formanden: Folketingsmanden for Skanderborg Amts 1ste Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Hans Nielsen (Skanderborg Amts 1ste Valgkreds): Jeg maa som Fynbo i nogen Maade beklage, at det er en fynsk Rigsdagsmand (Klaus Berntsen), der i dette Øjeblik udkaster sine store Tvivl med Hensyn til de Anlæg, der her er Tale om. Jeg kan paa en Maade godt forstaa det, for Fyn er efterhaanden blevet saa vel spækket med Dobbeltspor og med Jernbaner, at der ikke er noget Punkt paa Fyn, hvor man ikke kan høre Lokomotivfløjten fra tre eller fire Sider, saa der trænger man foreløbig ikke til flere Jernbaner. Men det ser ikke saaledes ud alle Steder i Landet, særlig ikke ovre i Jylland. Der er der mange Steder, hvor der trænges haardt til Jernbaner, og den Befolkning, som lever der, har et berettiget Krav paa, at man ikke udskyder disse Anlæg til evige Tider. Det gør mig ogsaa ondt, at det ærede Medlem fra Assens (Klaus Berntsen) fraaadede Dobbelt-